

DE TOOVERLANTAARN

door P. A. SPARENBURG J^r

OOSTERBAAN & LE COINTRE, GOES.

De Tooverlantaarn

door

P. A. SPARENBURG Jr.

(Schrijver van de „Profetiën aangaande den Messias en hare vervullingen”. — „Gebracht tot het Licht der wereld”. — „Drie maanden werkzaam in den dienst des Heeren”, enz.)

OOSTERBAAN & LE COINTRE — GOES.

„Zouden de jongens en meisjes ook genoeg hebben om aanstaanden Woensdagavond in het lokaal der Zondagsschool te komen om naar de lichtbeelden te kijken?" vroeg de heer D. aan zijn leerlingen op een Zondagmiddag, toen de les geëindigd was.

„Jawel, mijnheer!" klonk het vroolijk van alle kanten.

„Nu," hernam de heer D., „dan zal ik jelui een kaartje laten geven, dat je a.s. Woensdagavond moet medebrengen."

Uit een doos, die op een tafel naast den heer D. stond, werden door de overige onderwijzers en onderwijzeressen der Zondagsschool een aantal kaartjes genomen en weldra was ieder der kinderen in het bezit van zulk een kaartje, waarop stond:

**Bewijs van Toegang voor de Lichtbeelden
Woensdagavond ten 8 ure.**

Nadat de heer D. de les met dankzegging gesloten had, keerden de kinderen met een verheugd gezicht huiswaarts; zij hadden vroeger óók al eens zoo'n lichtbeeldenavond bijgewoond en wisten zich nog zeer goed te herinneren, hoe mooi zij toen de platen gevonden hadden. Ja, door middel van die prachtige landschappen, die als met een tooverslag op het hagelwitte doek verschenen waren, hadden zij bijna over de geheele aarde een rond-

reis gemaakt. Hun onderwijzer had hun de verschillende deelen der aarde laten zien en daarbij zoo mooi verteld, dat je dacht, dat je zelf in die vreemde landen was en alles in werkelijkheid aanschouwde!

Geen wonder dus, dat de kinderen verlangend naar dien Woensdagavond uitzagen.

De langverbeide avond was eindelijk aangebroken! Lang reeds vóór het vastgestelde uur zag men een groot aantal kinderen voor de deuren van het gebouw staan, alsof ze bevreesd waren dat ze te laat komen en daardoor een goed plaatsje missen zouden. Doch ze moesten nog geruimen tijd buiten blijven, voordat de deuren geopend werden. Eindelijk.... daar werden zij geopend en de heer D. trad naar voren.

„Kaartjes gereed houden kinderen!“ riep hij, „eerst mogen de meisjes binnenkomen en dan de jongens.“

„Die meisjes magge altijd het eerste!“ riep een der jongens op ontevreden toon uit; „dan kunnen ze meteen de mooiste plaats innemen en vlak vooraan gaan zitten.“

„We, Willem, nu al aan het brommen?“ vroeg zijn onderwijzer toen hij zijn leerling hoorde mopperen. „Zoo gauw als jij een meisje wordt, mag je ook het eerst binnenkomen hoor,“ voegde hij er schertsend bij.

De overige jongens, die bedaard stonden te wachten, begonnen te schateren van het lachen, terwijl ook „brommerige“ Willem niet nalaten kon om mede te lachen over de uitdrukking van zijn onderwijzer.

Intusschen waren de meisjes het lokaal binnengetreden, nadat zij hun toegangsbewijsjes aan een der heeren van de Zondagsschool hadden afgegeven, terwijl een tweetal onderwijzeressen haar plaatsen gaf.

De heer D. fluisterde eenige woorden in aan den

onderwijzer die bij den ingang post gevat had. Deze ging daarop naar binnen, doch kwam weldra terug en zeide: „In orde mijnheer!”

„Nu mogen de jongens binnenkomen,” hernam de heer D.

Weldra was het lokaal geheel met de kinderen der Zondagsschool gevuld; lachende keek de heer D. naar Willem, want . . . „brommerige” Willem zat vóóraan op de jongensbanken, vlak bij het witte scherm.

„Zie je wel, dat je te vroeg gebromd hebt, Willem,” zeide zijn onderwijzer tot hem. Willem zei echter niets, doch nam zich voor, om voortaan niet meer zoo gauw te mopperen.

Het lokaal zag er met al die kinderen zeer gezellig uit; in het midden, tegen een der zijmuren, stond een groot wit scherm, waarop straks de lichtbeelden zouden te voorschijn komen. De kinderen bleven nieuwsgierig daarnaar kijken, totdat de heer D. in zijn handen klapte en hen verzocht naar hem te willen luisteren.

„Voordat ik jelui de platen laat zien, zullen we eerst een versje zingen.” Eene der onderwijzeressen plaatste zich voor het orgel en weldra zongen de kinderen het 10e vers van Psalm 68. Daarna ging de heer D. voor in gebed en vroeg hij den Heere of Hij Zijn zegen wilde schenken over dit samenzijn en dat de kinderen zouden denken aan Hem, den grooten Schepper des hemels en der aarde, wanneer zij een afbeelding zouden aanschouwen van de wonderwerken Zijner handen.

Na eenige oogenblikken wachtens werden de gaslampen uitgedraaid en zaten de kinderen geheel en al in het duister. Hu . . . wat was dat ineens donker. Je kon geen hand voor je oogen zien; alleen het witte scherm rees vaag voor de oogen der kinderen op, totdat opeens de groote tooverlantaarn, die op de kathedr stond,

heldere stralen in een kring op het doek wierp; in het midden van dien kring stonden de woorden in gekleurde letters en omgeven door prachtige bloemen:

„Ik heet mijn jeugdige vriendjes hartelijk welkom in ons lokaal,” klonk de stem van mijnheer D., „ik hoop dat we van avond een gezellig uurtje met elkander mogen doorbrengen en dat wij vooral zullen denken aan Hem, Die den hemel en aarde geschapen heeft.”

Verschillende prachtige vergezichten verreezen nu op het doek. De heer D. voerde zijn leerlingen door al de deelen van het Heilige Land, waarvan de kinderen meermalen op de Zondagsschool gehoord hadden.

Daarna vertoonde hij de levensgeschiedenis van den Heere Jezus. Op de eerste plaat zagen de kinderen vóór zich een groot veld, waarop zich eenige herders bevonden die de wacht hielden bij hunne kudden. Duzende sterren schitterden aan den hemel, terwijl de engelen den herders de blijde boodschap verkondigden dat Jezus geboren was.

Op de tweede plaat zagen zij het Kindeke Jezus liggen in de kribbe, met doeken omwonden, terwijl de herders gekomen waren om hetzelfde te aanbidden. Vervolgens kregen zij te zien de Wijzen uit het Oosten, voorgelicht door de ster; daarna de vlucht van Jozef en Maria met Jezus naar Egypte.

Aandachtig zaten de kinderen te kijken naar die prachtige platen en luisterden eerbiedig naar hetgeen hun onderwijzer daarbij vertelde.

Steeds kwamen er nieuwe platen op het doek en zagen de kinderen tevens hoe de Heere Jezus het land doorging goed doende: zieken genezende, kreupelen oprichtende en dooden opwekkende.

Niet alleen dat de kinderen zaten te kijken en te luisteren, maar zij zongen ook nog verschillende liederen, die zij op de Zondagsschool geleerd hadden.

De heer D. liet hen een plaat zien, die voorstelde de storm op zee (Matth. 8: 23—27). Daar voer een schip door het water waarop zich de Heere Jezus met de discipelen bevond. Een storm brak los en de kinderen konden zien hoe het schip door de golven werd geteisterd. Doch Jezus stond op en sprak de woorden: „Wind, zwijg, wees still!” Daarop bedaarde de storm en het scheepje kwam behouden aan wal.

Toen de kinderen deze plaat te zien kregen, zongen zij op verzoek van hun onderwijzer, begeleid door het orgel:

- 't Scheepje onder Jezus' hoede,
 Met zijn kruisvlag hoog in top,
 Neemt, als d' arke der verlossing,
 Allen, die in nood zijn, op.
 Koor. „En sta de zee al hol en hoog
 „En zweep' de storm ons voort,
 „Wij hebben 's Vaders Zoon aan boord,
 „En 't veilig strand voor oog!”
- Zonne, biedt dat scheepje uw glansen,
 Koeltjes, stuwt het zacht vooruit,
 Golven, steunt gebed en psalmzang
 Met uw zilvren maatgeluid.
 Koor. „En sta de zee al hol en hoog, enz.”
- Arme zondaar, zie de kruisvlag,
 Wapp'rend langs den oceaan!
 Kom tot Jezus! wie Hem volgen,
 Kan geen noodstorm doen vergaan.
 Koor. Dies klinkt als psalm tot God omhoog
 Ons vroolijk dankaccoord:
 „Wij hebben 's Vaders Zoon aan boord,
 „En 't veilig strand voor oog!”

Tal van platen trokken aan de oogen der kinderen voorbij. Bij een der platen kon de heer D. niet nalaten een beetje langer te blijven spreken. Die plaat stelde voor een herder, die met zijn kudde zich bevond op de weide. Om hem heen liepen de schapen te grazen, doch

de herder had een der schapen, het leek wel een lammetje, in zijn armen. Het was te ver afgedwaald van de kudde; het had zijn pootjes bezeerd en uitgeput van vermoedens

was het op den weg neergevallen. Zeer zeker zou het straks door een roofdier verscheurd geworden zijn, zoo niet de herder er op uitgegaan was om het verloren schaap te vinden. Na geruimen tijd gezocht te hebben, vond hij eindelijk datgene wat hij zocht. En nu neemt de herder geen stok of een zweep om dat afgedwaalde schaap eens flink te kastijden, — neen — zachtjes beurt hij het vermoeide beest op, legt het zachtjes in zijn armen en draagt het terug bij de kudde (Joh. 10:14).

„Gij hebt, mijn jeugdige vriendjes,” zoo begon de heer D., „zeker allen wel eens een herder gezien. Gij zaagt dan een man loopen achter een honderdtal schapen, gewapend met een langen stok, terwijl een hond zich bij hem bevond en er zorg voor droeg dat de kudde bij elkander bleef. En wanneer gij zoo iemand zaagt loopen, dan zult gij wel geroepen hebben: „Daar gaat een herder met zijn schapen!” Doch vreemd zult gij opkijken wanneer ik zeg, dat die man eigenlijk geen herder was. Hij gelceek er wel wat op, maar toch zeer weinig. Want de herder, zooals hij van vroegere jaren terug, over de vlakke van Palestina zwierf, zooals Abraham, Loth, Isaac, Jakob en David, en zooals de Heere Jezus hem nog kende, was geen droomerige man, die maar „langzaam” achter de schapen liep, maar als 't ware een krijgsman. 't Was voor zoo'n herder misschien wel moeielijk om goede weiden te zoeken voor zijn schapen, maar dat was het ergste niet. De hoofdzaak was echter, dat hij zorg droeg, dat zijn kudde bewaard bleef. Hij moest dus zijn schapen bewaken. En dat was voorwaar geen kleinigheid!

't Was niet zeldzaam, wanneer er een tijger, wolf of ander roofdier uit het woud sprong en zijn klauwen uitstreckte naar een der schapen. En wee het arme schaap, dat tusschen die klauwen terecht kwam!, 't was aanstonds

weerloos en verscheurd. 't Was dus de taak van zoo'n herder te zorgen, dat zijn kudde geen gevaar liep om verscheurd te worden. Hij had zijn kudde zóó te leiden, dat ze zoo weinig mogelijk bloot stond aan 't gevaar van door die roofdieren besprongen en verscheurd te worden. Wanneer een der schapen zich te ver waagde en in de nabijheid van een roofdier kwam, dan moest hij dat ijlings terug trekken, zoodat het geen gevaar te duchten had. En mocht een roofdier, door honger gekweld en gedreven, het wagen de kudde te bespringen, dan moest zoo'n herder niet lafhartig op de vlucht gaan, maar dan moest hij het gevaar afweren; hij moest dat roofdier minstens op de vlucht slaan, zoo niet verslaan, zelfs ten koste van zijn arm of lichaam, met andere woorden: dus, hij moest zijn leven stellen voor zijn schapen!

Gij bemerkt dus, jongens en meisjes," zoo vervolgde de heer D., „dat er een groot onderscheid is tusschen den herder, zooals de Bijbel ons dien teekent en tusschen dien, welken wij aantreffen op onze Drentsche en Noord-Brabantsche heiden; zoo'n herder was toch een geheel ander man dan de droomerige, kousenbreiende scheper, vergezeld van zijn hond, welken wij wel eens gezien hebben. Deze laatste behoefde niet bang te zijn, dat er om den hoek van de een of andere straat een tijger, wolf of ander roofdier gereed stond om de kudde te bespringen en met een rijken buit er van door te gaan, neen, er was voor hem geen gevaar te duchten. Langzaam en zachtjes aan liep hij achter de kudde kousen te breien; zijn trouwe hond zou er wel zorg voor dragen, dat de schapen bij elkander bleven. En mocht er soms een schaap zijn, dat den verkeerden weg wilde inslaan, dan zal hij door zijn geblaf en gebrom het weer op den goeden weg terugbrengen.

Geheel anders was het gesteld met den herder in Palestina. Hij wist het, dat zijn kudde in gevaar verkeerde en dat, verscholen in het woud of achter een rots, de roofdieren op zijn schapen loerden om een van hen onder het bereik van hun klauwen te krijgen!

Zoo'n herder moest dus voor geen klein geruchtje vervaard wezen. Want, zooals ik zoeven reeds zeide, mocht een dier roofdieren het wagen de kudde te bespringen, dan was het de taak en de plicht van dien herder om dat roofdier te verslaan. Hij moest dan niet gaan denken: „zou ik geen gevaar loopen verscheurd te worden of met een gebroken arm of been uit den strijd terugkeeren,” maar zonder dralen moest hij, zelfs ten koste van zijn eigen leven, de schapen bevrijden. Want een echt herder zet zijn hart op de kudde en staat met zijn eigen leven voor hun veiligheid in. En wanneer wij nu spreken over den herder die zijn leven stelt voor de schapen, dan komt onwillekeurig ons voor de oogen de gestalte van Hem, Die Zichzelve „de goede Herder” noemt. Weet gij, Wien ik bedoel?” vroeg de heer D.

„Den Heere Jezus,” klonk het zachtjes uit den mond der kinderen.

„Juist kinderen,” hernam hun onderwijzer.

„Toen de Heere Jezus op aarde verkeerde, en het land doorging om Zijn Woord te verkondigen, zeide Hij bij zekere gelegenheid tot Zijn discipelen:

„Ik ben de goede Herder, Ik ken de Mijnen en wordt van de Mijnen gekend. Mijne schapen hooren naar Mijne stem en zij volgen Mij. En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid en niemand zal dezelve uit Mijne hand rukken.”

„Zeker, Jezus is de goede Herder. Hij heeft Zijn leven gesteld voor Zijne schapen aan het kruishout,

dat den Jood een ergernis en den Griek een dwaasheid was. En toen Hij den geest gaf en men Zijn lichaam in het graf had neergelegd, toen juichten de vijanden des Heeren dat die gehate Nazarener, zooals zij Hem spottende noemden, voor hun macht en heerschappij gevallen was. Toen was de goede Herder gevallen... doch de schapen waren gered.

De vijanden des Heeren hadden echter te vroeg gejuicht. Want als Jezus straks ten derden dage opstaat van de dooden en de blijmare der discipelen weerklinkt: „de Heere is waarlijk opgestaan,” en zulks ook hen ter oore komt, ziet, dan moeten zij bekennen, dat al hun mocite te vergeefs geweest is en dat Jezus, de goede Herder, alleen toch machtiger was dan zij allen te samen. En weet gij, jongens en meisjes,” vervolgde de heer D., „wat de Psalmist zegt van den goeden Herder?

„De Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken.
 Hij doet mij nederliggen in grazige weiden;
 Hij voert mij zachtens aan zeer stille wateren;
 Hij verkwikt mijne ziele;
 Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid om Zijns
 Naams wille..

Al ging ik ook in een dal der schaduwen des doods, ik
 zoude geen kwaad vreezen; want
 Gij zijt met mij, Uw stok en Uw staf die vertroosten mij.”

„Nu kinderen,” besloot de heer D., „wij zullen het nu maar hierbij laten; het is al over negenen geworden, het wordt dus tijd dat we naar huis gaan, want anders zouden vader en moeder ongerust worden. Wij zullen vooraf nog eerst een versje met elkander zingen, namelijk dat versje van „de goede Herder”, dat we op de Zondagschool geleerd hebben, terwijl jelui straks een blaadje

mede naar huis krijgt waarop een fraai gedicht gedrukt staat van „De goede Herder”.

Nadat de gaslampen in het lokaal weder opgestoken waren, zette eene der onderwijzeressen zich voor het orgel en zongen de kinderen:

De Heer' is mijn Herder!
 *Hob al wat mij lust:
 Hij zal mij geleiden
 Naar grazige weiden;
 Hij voert mij al zachtkens
 Aan waat'ren der rust.

De Heer' is mijn Herder!
 Hij waakt voor mijn ziel:
 Hij brengt mij op wegen
 Van goedheid en zegen;
 Hij schraagt m', als ik wankel;
 Hij draagt m', als ik viel.

De Heer' is mijn Herder!
 Al dreigt ook het graf
 Met grimmige kaken,
 Geen schrik zal mij naken;
 O Heer'! mij vertroosten
 Uw stok en Uw staf.

De Heer' is mijn Herder!
 Hem blijf ik gewijd;
 *Zal immer verkeeren
 In 'thuis mijnes Heeren;
 Zoo kroont met haar zegen
 Zijn liefde m' altijd.

Dat was een gezellige, maar tevens ook een leerrijke en nuttige avond geweest. Een der oudste meisjes kon dan ook niet nalaten om mijnheer D. uit naam van

